

VÄLFÄRD, TILLVÄXT OCH ANSVAR

KRISTDEMOKRATERNAS HANDLINGSPROGRAM
FÖR ÖREBRO KOMMUN 2026-2030

K
D

ÖREBRO

REDO FÖR ANSVAR

Susanne Lindholm Henningsson
#1

Elias Hallman
#2

Sandra Fröjdenstam
#3

Anders Hagström
#4

Christina Håkansson
#5

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Är Örebro en trygg och säker plats att bo och verka i?	4
Hur löser vi detta?.....	5
Vår ideologi.....	5
Våra främsta satsningar	6
Ansvarsfullt politiskt ledarskap.....	7
Goda värderingar, samhällsgemenskap och beredskap	8
Skattepengar förvaltas noggrant.....	10
Ett frodigt näringsliv	12
Civila samhället	14
Familjen & Barnen	16
Omsorg om de minsta - Förskolan	18
Grundskolan	20
Gymnasieskolan.....	22
Kultur och fritid.....	24
Det hälsosamma åldrandet.....	26
socialt ansvar	28
Funka olika – personer med funktionsvariationer	30
Samhällsbyggnad och samhällsplanering	32
En levande landsbygd	34
Respekt för det nya landet	36
Miljö och klimat	38

ÄR ÖREBRO EN TRYGG OCH SÄKER PLATS ATT BO OCH VERKA I?

I många delar är svaret ja. Det mesta fungerar av samhälls servicen, de allra flesta trivs i vår kommun, vi har ett varierat näringsliv, aktiva föreningar och ett brett idrotts-, friluft- och kulturliv. Men vi Kristdemokrater är långt ifrån nöjda. Vi ser problemen och är beredda att återigen leda Örebro.

Örebros utsatta områden är fortsatt kvar på polisens lista. Gängrekrytering, skjutningar och droger förekommer på öppen gata. Vi har en växande välfärds kriminalitet, där skattemedel utnyttjas på ett sätt som vi aldrig trott skulle hända i Sverige. Den tillit vi som folk haft till våra gemensamma samhällsfunktioner börjar bli kantstött. Till och med tron på demokratin är hotad och tonen har hårdnat i debatten som blivit alltmer polariserad. Samtidigt ser vi på världsscenen en omvärldsutveckling som mer än någonsin kräver att vi samlar oss och gemensamt bygger trygghet på riktigt.

Vi kan inte längre ta för givet att värderingar och normer inom kärnverksamheten, framför allt inom

äldreomsorgen, har en värdig nivå. Färre vill jobba i omsorgen och kompetensen och språknivån är över lag för låg.

Hemlösheten växer trots fina "nollvisions-dokument" och arbetslösheten är högre än i riket – framför allt bland långtidsarbetslösa.

Skolresultaten ligger under rikets nivå och var fjärde elev klarar inte behörighet till gymnasiet. Klasserna är i regel för stora och resurser saknas ofta för barn med särskilda behov. För många barn per barngrupp i förskolan orsakar stress hos både barnen och personalen. Färre barn föds i Örebro likt i hela riket.

Den psykiska ohälsan och ensamheten fräter sig längre ned i ålderrarna och många unga upplever meningslöshet.

Utmaningarna är stora men det finns hopp! Vi tror på Örebro!

I detta Handlingsprogram berättar vi hur vi tänker ta oss an problemen.

HUR LÖSER VI DETTA?

Politiken kan inte lösa allt, men ska underlätta och stödja. Lösningarna ligger hos flera aktörer: civilsamhället, näringslivet, enskilda personer och det offentliga.

Allt börjar i familjen. *Det är lättare att bygga trygga barn än att laga trasiga vuxna.* Familjecentraler ska erbjuda föräldrastöd och förebyggande insatser. Förskolan och grundskolan ska jobba tätare med socialtjänsten för att hitta och stödja barn och familjer innan problem växer sig alltför stora. Civila samhället ska i större

utsträckning bjudas in för att bidra till att lösa samhällsutmaningar tillsammans med det offentliga. Vi tror på sociala investeringsfonder och att fortsatt utveckla sociala företag för de som inte platsar på arbetsmarknaden. Vi tror på entreprenörskap och företagande.

Det behövs ett djupgående värdearbete för att skapa en värdig äldreomsorg. Byråkrati och administrativt krångel ska minska. Vi vill införa en kommunal "slöseriombudsman": pengarna ska gå till kärnverksamheten.

VÅR IDEOLOGI

Människans unika och okränkbara värde är grunden. Kristdemokratins sätter människan före systemen. Samhället växer underifrån genom de små gemenskaperna såsom familjen, grannskapet, föreningen. Vi tror på förvaltarskapsprincipen, människans inneboende förmåga att ta ansvar för sig själv och sin omgivning, Vi tror också på solidaritet med de utsatta – utan

socialism. Ett samhälles kvalitet mäts i hur väl vi tar oss an de svagaste.

Sammanfattningsvis: vi tar otryggheten på allvar och presenterar en politik för framtidstro, hopp och ansvar. Örebro ska vara den bästa platsen att leva och växa upp i, där människor känner gemenskap och tar ansvar.

Vi tror på Örebro!

Susanne Lindholm Henningsson
Kommunalråd (KD)

VÅRA FRÄMSTA SATSNINGAR

MAX 12 BARN I FÖRSKOLANS SMÅBARNSGRUPPER

Motivering: det är lättare att bygga trygga barn än att laga trasiga vuxna. Därför måste barngrupperna minska. Förskolans personal har länge varnat för konsekvenser att inte hinna med barnen, att inte tillräckligt se och bekräfta. Utöver detta har vi ett Trygghetspaket för barnfamiljer med bl.a. utbyggt föräldrastöd, ytterligare en Familjecentral och att återinföra Pedagogisk omsorg.

AVGIFTSFRI KOLLEKTIVTRAFIK FÖR ÄLDRE

Motivering: för att minska ofrivillig ensamhet och öka flexibiliteten för äldre, särskilt dem med svag ekonomi, kommer denna frihetsreform att stärka det hälsosamma åldrandet. Utöver detta vill vi se en rejäl satsning på värdegrundsarbete inom äldreomsorgen, trygg hemtjänst och fler Trygghetsboenden.

NÄRINGSLIVSSÄKRA KOMMUNALA BESLUT

Motivering: Vi vill ha ett näringslivsklimat i topp. Näringslivet är kommunens motor, här skapas jobb och skatteintäkter till vård, skola och omsorg. Kommunen som organisation måste bättre förstå företagens verklighet, stödja och underlätta. Därför ska varje större beslut dels prövas mot hur det påverkar näringslivet, dels konkurrenssäkras för att inte tassa in på näringslivets arena.

BYGGA EN FULLSKALIG GYMNASTIKHALL

Motivering: Gymnastik tillsammans med övrig idrott för barn och unga bidrar till kropps kontroll, folkhälsa och ökat psykiskt välmående. Gymnastikföreningar har under många år behövt en fullskalig hall. Nu är vi redo att möta behovet för alla de barnfamiljer som är medlemmar.

ANSVARSFULLT POLITISKT LEDARSKAP

De parlamentariska utmaningarna i Sverige är större än på länge. Många kommuners utveckling har hindrats av politiskt kaos, svårigheter att skapa majoritetsstyren och brist på långsiktig styrning.

Kristdemokraterna är ett parti man kan lita på. Vi går till val som eget

parti, men vi kommer att ta ansvar för att det ska finnas en politisk kommunledning som ger stabilitet, trygghet och framtidsfokus.

Kristdemokraterna är redo att ta ansvar tillsammans med andra på det sätt som ger störst genomslag för vår politik.

REDO

GODA VÄRDERINGAR, SAMHÄLLS- GEMENSKAP OCH BEREDSKAP

Goda värderingar är avgörande för samhällsgemenskap. I Sverige ska vi leva sida vid sida som grannar – inte som främlingar. Då behövs ett gemensamt etiskt och kulturellt modersmål där vissa värderingar inte är valbara.

Vår kommun ska genomsyras av mänskliga rättigheter såsom de uttrycks i FN:s deklaration. Här ska våld i nära relation, hedersförtryck och sexuell exploatering motarbetas kraftfullt.

Samhällsgemenskapen utmanas från flera håll. En ökad individualism och stark offentlig sektor har bidragit till att fler känner sig ensamma och att vi helt enkelt inte är beroende av de gemenskaper som tidigare utgjorde sociala skyddsnät.

Samtidigt har de senaste decennierna i stora delar präglats av normlöshet och värderativism. I en tillvaro där var och en lämnats att själv definiera vad som är rätt och fel, har upplevelser av vilshenhet och meningslöshet brett ut sig. Vi ser också en ökad känsla av främlingskap inför varandra. Fysiska möten har i allt högre utsträckning ersatts av digitala plattformar, vilket paradoxalt nog tycks kunna göra oss mer ensamma samtidigt som vi är i ständig kontakt med andra. Inte minst bland unga, där psykisk ohälsa breder ut sig.

Sverige befinner sig i en säkerhetspolitisk verklighet där krig i vårt närområde, hybridhot och systematiska påverkansoperationer är en del av vardagen. Totalförsvaret byggs nu upp igen, men tempot och ambitionsnivån måste höjas och hela samhället involveras. Så också i Örebro.

Vi har de senaste åren sett hur utrikespolitik och inrikespolitik hänger samman, samtidigt som krafter vill öka polarisering och splittring. Civil beredskap handlar i grunden om samhällsgemenskap. Ett samhälle med stark tillit, delaktighet och framtidstro är också motståndskraftigt mot kriser och påverkansoperationer. Grundläggande för att bygga Sverige och Örebro motståndskraftigt mot dagens och morgondagens hot är att motverka parallellsamhällen, bygga samhällsgemenskap och en stark försvarsvilja. Kristdemokratisk säkerhetspolitik handlar om ansvar och gemenskap: vi bygger försvarsvilja genom delaktighet, tillit och sammanhållning.

340

0

20

Values

N

SKATTEPENGAR FÖRVALTAS NOGGRANT

Genom att effektivisera inom mittokratin¹ och administrativa överbyggnader ska fokus öka för kärnverksamheten, vård, skola, omsorg.

Vi ser därför ett behov av en kommunal "slöseriombudsman" som värderar verksamheter och projekt som ligger utöver den lagstyrda kärnverksamheten.

Välfärdsteknik, digitalisering, AI och e-tjänster ska förbättra servicen till invånarna.

Det finns stora underhållsbehov inom VA-nät, belysning, beläggning av gator och andra konstruktionsbyggnader som måste tas om hand i en långsiktig investeringsplan.

Beredskapen kräver också en särskild investeringsplan för både kort och lång sikt, exempelvis livsmedelslager med rotation, reservvatten och kök.

VI VILL

- ❖ Införa en slöseriombudsman som systematiskt granskar kommunens kostnader och identifierar möjligheter att

effektivisera till förmån för kärnverksamheten.

- ❖ Genomlys alla kommunens tvärgående styrdokument – strategier, riktlinjer och handlingsplaner – och avveckla, slå samman eller förenkla det som inte ger tydlig invånarnytta.
- ❖ Införa ett obligatoriskt "krångeltest" vid varje nytt styrdokument eller rapporteringskrav. Syfte, mottagare, tidsåtgång och vad som ersätts ska redovisas innan beslut fattas. Grundprincipen ska vara: en in – en ut.
- ❖ Inte höja skatten.
- ❖ Att kommunens upphandlingar, ramavtal och inköp effektiviseras.

¹ begreppet innefattar de professioner som verkar i mellanrummet mellan basverksamheten och chefsleden, i form av planerare, strateger, kommunikatörer. Denna tjänstemannagrupp växer snabbast inom offentlig sektor.

- ❖
- ❖ Att chefs- och ledarskapet stärks genom riktade satsningar för att öka trivsel, förbättra arbetsmiljön och minska personal-omsättningen.
- ❖ Att kommunala lokaler används mer effektivt och i högre grad samnyttjas.
- ❖ Att fler verksamheter prövas i intraprenadform.
- ❖ Att IOP - Idéburet offentligt partnerskap – utökas i samarbete med civilsamhället. Vi vill att en del av upphandlingarna inom välfärden reserveras för idéburna aktörer.
- ❖ Införa sociala investeringsfonder.

ETT FRODIGT NÄRINGSLIV

Örebro kommun ska ha ett företagsklimat i toppklass! I de små och medelstora företagen skapas de flesta jobben, vilket genererar skattepengar till välfärden. Därför ska det vara enkelt och attraktivt att driva företag i Örebro, med en tydlig ingång, snabb service och rättssäker tillståndsgivning. Regelverket måste vara logiskt och förutsägbart och kundnöjdheten ska öka. Organisationen ska ha förståelse och respekt för företagandet.

Entreprenörskap ska genomsyra hela utbildningskedjan – från lågstadiet till universitetet. Ung Företagsamhet ska erbjudas på alla grund- och gymnasieskolor och samarbetet med Startcentrum och andra initiativ för nyföretagande ska stärkas.

Tryggheten och det brottsförebyggande arbetet har blivit allt viktigare för handeln i city, kring parkeringsgarage och i industriområden. Därför behövs ett nära samarbete mellan kommunala väktare, polisen, socialtjänsten och näringslivet.

Kommunen ska näringslivssäkra alla beslut och vara en möjliggörare – inte konkurrent. Därför vill vi införa en regelbunden kartläggning av kommunens verksamheter för att identifiera när den tränger undan privata aktörer. Upphandlingar ska i högre grad främja lokalproducerat och göra det möjligt även för mindre företag att delta. När nya företag etableras skall de få en personlig välkomsthälsning från kommunledningen.

Kommunen behöver också bidra till lösningen på företagens kompetensbehov. Därför vill vi stärka samarbetet mellan näringsliv, utbildningsaktörer och kommunens yrkesutbildningscenter. Genom fler lärlingsplatser, praktikmöjligheter och dialog kan vi förbättra matchningen mellan utbildning och arbetsmarknad.

VI VILL

- ❖ Näringslivssäkra kommunala beslut som berör näringslivet, däribland stadsplanering.
- ❖ Regelbundet kartlägga kommunala verksamheter för att identifiera konkurrensrisker med det privata näringslivet.
- ❖ Öka stödet till nyföretagande och att Ung Företagsamhet erbjuds på samtliga gymnasie- och grundskolor.

- ❖ Att varje nystartat företag får en personlig välkomsthälsning med information, tips om relevanta nätverk, samt om företagslots.
- ❖ Arbeta för att stärka tryggheten i Örebros företagsområden, handelsplatser och cityhandel genom fler ordningsvakter tillsammans med polis och Socialtjänst.
- ❖ Utöka möjligheter samt underlätta för socialt företagande.
- ❖ Att upphandlingar främjar lokalproducerat och möjliggör för mindre företag att delta.

CIVILA SAMHÄLLET

I Örebro finns ett myller av föreningar, kyrkor och trossamfund, byalag och ideella initiativ. Många fantastiska frivilliga ledare bidrar till barn- och ungdomsarbeten, seniorverksamheter och dagledigträffar som ger gemenskap, inkludering och vardagstrygghet. Dessa ledare vill vi på olika sätt lyfta fram och fira genom volontärmöten och bjuda in till volontärfest.

Kristdemokraterna ser civilsamhället som en oerhört viktig samhällsbärande. Kommunen ska stödja, inte ta över. I många fall kan idéburna aktörer driva verksamheter minst lika bra som kommunen, ofta med starkare förankring hos målgruppen, större flexibilitet och tid för medmänsklig omtanke, som går långt utöver vad den kommunala förvaltningen kan erbjuda.

Därför vill vi utveckla ännu större samverkan genom att ge långsiktiga förutsättningar för föreningsbidrag.

IOP – idéburet offentligt partnerskap är en lämplig samverkansform som ska öka.

Samhällsgemenskap är vår tids stora fråga, utmaning men också möjlighet. I föreningslivet byggs ansvarstagande, inkludering, gemenskap. Fördomar och okunskap förebyggs och ersätts av tillit och framtidstro. Detta är grundläggande för ett Sverige som håller ihop.

VI VILL

- ❖ Att kommunen ska vara öppen för att lämna över verksamheter som lika bra eller bättre kan drivas av civilsamhället genom exempelvis IOP.
- ❖ Att föreningar ska ges långsiktiga förutsättningar genom bidragsmodellen.
- ❖ Avsätta mer pengar till civilsamhället för att stödja hemlösa både akuta och långsiktiga situationer.

- ❖ Att kommunen underlättar för att sociala företag bildas för att stärka arbetsmarknaden för dem som står långt ifrån.
- ❖ Att det ska vara lätt att både söka och hitta volontärer på kommunens hemsida, för verksamheter i behov av ideella krafter.
- ❖ Att volontärer ska lyftas fram och firas genom särskilda möten och festligheter.
- ❖ Att stödja föreningar på landsbygden med riktade medel för projekt och satsningar.
- ❖ att Interreligiösa rådet ska vara ett levande forum för dialog mellan kommunen och de religiösa ledarna, med fokus på att bygga broar och lösa samhällsutmaningar.
- ❖ Att mötesplatser mellan föreningsliv och näringsliv skapas.

FAMILJEN & BARNEN

Det är lättare att bygga trygga barn än att laga trasiga vuxna. Kristdemokraterna är barnfamiljernas parti. Familjen är den viktigaste gemenskapen och den grund som samhället står på. Politiken ska fatta beslut som underlättar vardagspusslet.

Vi erbjuder ett Trygghetspaket med max 12 barn i småbarnsgrupp och max 15 i storbarnsgrupp, utbildad personal, språkkrav samt återta Pedagogisk omsorg för att barn är olika. Föräldrastöd ska erbjudas fler och vi vill se ytterligare en Familjecentral.

När familjesituationen av olika anledningar brister, ska kommunen i möjligaste mån erbjuda stöd i hemmet. Om det inte räcker ska familjehem med god kvalitet erbjudas tillsammans med adekvat stöd.

För att förebygga sociala problem behövs tidiga insatser. Samverkan ska ske mellan socialtjänst, skola, regionen och föreningsliv. När socialtjänsten finns nära, och till och med i verksamheten vid behov, kan normbrytande beteende tidigare upptäckas och stöd sätts in.

Vi vill att föreningslivet erbjuder aktiviteter i nära anslutning till skolan, för att tröskeln ska bli lägre för barn, särskilt för dem som annars inte deltar i exempelvis idrott eller kultur.

För utrikesfödda barnfamiljer är det också av stor vikt att de får grundlig information om svenska lagar och tillämpningar när det gäller barns rättigheter, skolplikt, våld i nära relation, barnaga, barnåktenskap och könsstympling.

VI VILL

- ❖ Att föräldrastöd och föräldrautbildning erbjuds under hela barnets uppväxttid i samarbete med familjecentraler, familjerådgivning och civilsamhälle.
- ❖ Utöka med ytterligare en Familjecentral.
- ❖ Vi vill se fler föreningsaktiviteter i nära anslutning till skolor.
- ❖ Förbättra samarbetet mellan förskola, skola, socialtjänst och civilsamhälle.
- ❖ Arbeta för nolltolerans mot våld i nära relation, hedersvåld och sexuell exploatering.
- ❖ Återinföra Pedagogisk omsorg, eftersom barn är olika.

Fler förslag gällande familjer, barn och unga: se kapitel om förskola, skola, kultur och fritid.

OMSORG OM DE MINSTA - FÖRSKOLAN

Förskolan lägger grunden för barns utveckling, lärande och sociala relationer. En trygg och stimulerande förskola ger barn bättre förutsättningar att lyckas senare i skolan.

Antalet barn i förskolan minskar, då ska vi ta chansen att minska storleken på barngrupperna och öka kvaliteten för att varje barn ska bli sedd.

Det ger trygghet, bättre språkutveckling och rimligare arbetsmiljö för pedagogerna.

Förskolan har också en central roll för att tidigt upptäcka behov av insatser, finnas nära vårdnadshavare och motivera till föräldrautbildning.

VI VILL

- ❖ Att förskolans barngrupper för ett- till treåringar inte bör vara större än 12 barn, och för äldre barn gäller max 15 (enligt Skolverkets riktlinjer).
- ❖ Skapa personalkontinuitet med fler utbildade pedagoger och tydliga språkkrav.
- ❖ Att måltiderna skall ge matglädje och främja bra matvanor, samt vara tillräcklig så att barnen blir mätta. Helst med ett levande kök på varje förskola.
- ❖ Att personalen ska kunna prövas inför varje läsår, mot belastningsregistret.
- ❖ Införa flexiblare vistelsetider: barn som går sitt sista år i förskolan ska ha rätt till minst 20 timmar i veckan, istället för dagens 15, så att övergången till skolan inte blir abrupt.
- ❖ Att socialtjänsten ska - när lagutrymme ges - som förebyggande insats kunna besluta om obligatorisk förskola för språk- och samhälls-introduktion för föräldralediga med småbarn för att stärka språkkunskaperna och samtidigt motverka att vårdnadshavare upprätthåller hedersnormer.
- ❖ Att Örebro kommun ska möjliggöra för fler aktörer att driva öppna förskolor, samt synliggöra dem.

GRUNDSKOLAN

Skolan ska ge kunskap, bildning och framtidstro. En skola med höga kunskapskrav, tydliga ramar och studiero, ger elever möjlighet att utveckla sin fulla potential. Skolan har inte bara ett kunskapsuppdrag utan också ett bildnings- och fostransuppdrag. Där formas vanor, ansvarstagande och respekt för andra människor.

Många lärare vittnar om ökad oro och psykisk ohälsa hos eleverna. Detta drabbar både elevernas lärande och lärarnas arbetsmiljö. För den elev som behöver lugn, struktur och tydlighet blir stökiga klassrum ofta ett direkt hinder för lärande. För den elev som redan ligger efter riskerar varje förlorad lektion att få stora konsekvenser. Det drabbar även elever som är särskilt begåvade och som behöver extra stimulans och utmaningar.

Kristdemokraterna vill därför stärka skolans kunskapsuppdrag genom behöriga lärare, tydliga ordningsregler, fler vuxna i skolan, stärka rektorsrollen och avlasta den administrativa bördan. Vi behöver också fler resursskolor och socialpedagogiska team.

Skolan ska samarbeta med föreningslivet och arbetslivet för att ge barn och unga framtidstro och sammanhang. Entreprenörskap, kultur, idrott och praktisk kontakt med arbetslivet kan stärka motivationen och visa att kunskap öppnar dörrar till framtiden.

VI VILL

- ❖ Utöka platserna på resursskolor för barn med behov.
- ❖ Göra skolvalet obligatoriskt.
- ❖ Ta fram en nollvision gällande hemmasittare. Lär av skolor som lyckats.
- ❖ Att Ung Företagsamhet, entreprenörskap och arbetsmarknadskunskap ska säkerställas på alla skolor.
- ❖ Utredda fri skolskjuts för alla elever i grundskolan, både kommunala och friskolor.
- ❖ Ge barn rätt till fritidsplats även när yngre syskon finns hemma, när familjens situation motiverar det.
- ❖ Att landsbygdsskolors unika behov särskilt ska beaktas i resursfördelningsmodellen genom att förstärka glesbyggtillägget.

- ❖ Att skolsociala team ska vara dimensionerade för att möta alla elever med sociala problem. Det ska alltid finnas en tillgänglig vuxen.
- ❖ Att modeller som ”skolmorfar/farmor” utvecklas, där fler seniorer i skolan ger ökad trygghet åt både elever och personal, samt skapar meningsfull sysselsättning för senioren.
- ❖ Att livskunskap och psykisk hälsa lyfts in i skolans undervisning inom ramen för gällande läroplaner, såsom att hantera sömnrutiner och sociala medier.
- ❖ Säkerställa att barn med särskild begåvning får extra stimulans.
- ❖ Höja kvaliteten på praktiken (PRAO) genom tydligare förväntningar och strukturerad modell för upparbetade kontakter med lämpliga platser.
- ❖ Att en antikrångelpolicy tas fram och genomföra en bred översyn av styrdokument, riktlinjer, strategier och handlingsplaner, för att minska administrationen för rektorer och skolpersonal.
- ❖ Att landsbygdsskolor i möjligaste mån bevaras, när elevantalet minskar.

GYMNASIESKOLAN

Gymnasieskolan ska rusta eleverna med höga akademiska ambitioner och yrkesförberedande kunskaper beroende på elevens val, förbereda för aktuella behov på arbetsmarknaden samt för att kunna starta företag.

Därför ska Ung Företagsamhet erbjudas på samtliga skolor.

Örebro behöver bättre matchning mellan utbildning och arbetsmarknad. Därför ska särskilda branschråd inrättas för att bättre matcha arbetsmarknadens behov. De yrkesförberedande programmen behöver bli mer attraktiva med möjlighet till lärlingsjobb och praktik.

Idag råder alltför stor konkurrens om praktikplatser från nationella program, yrkesprogram, anpassad gymnasieskola och från högstadieskolor. Därför vill vi ha "En ingång", liknande en arbetsförmedling för praktikplatser.

Studie- och yrkesvägledningen ska vara närvarande och relevant. Även digital SYV ska erbjudas. Fler elever behöver tidigt få hjälp att se vilka möjligheter som finns, vilka yrken som efterfrågas och vilka utbildningsvägar som leder vidare.

Den psykiska ohälsan finns även på gymnasieskolan.

Prestationskraven, det ständiga jämförandet på sociala medier kanske kombinerat med otrygga hemförhållanden, bidrar till att elevhälsan med elevkoordinatorer eller liknande bör vara väl dimensionerat. Trygga vuxna som har tid för ungdomarna bör alltid finnas nära.

VI VILL

- ❖ Att ett samhällsår² utreds som skulle kunna förbereda för framtiden för elever som slutar gymnasiet och inte går vidare till högre utbildning eller arbete. Detta kan även inkludera att jobba med projekt utomlands.
- ❖ Att för de elever som inte klarat behörigheten till gymnasiet ska fokus vara på jobb, lärlingsplatser och praktikanställningar. Ingen ungdom ska lämnas åt sitt öde och här fyller KAA – det kommunala aktivitetsansvaret en viktig funktion.

² Det skulle exempelvis kunna utformas så att den unge under ca ett år erbjuds lärlingsjobb inom exempelvis förskola/skola,

äldreomsorg, park och gata, kultur och fritid. Ett år likt detta ökar chansen att den unge mognar och blir trygg i sina val.

- ❖ Att yrkesprogrammen ska bli än mer attraktiva, anpassas till arbetsmarknadens behov och erbjuda praktikplatser och lärlingsanställningar.
- ❖ Att en effektiv praktikorganisation utvecklas för gymnasieelever med smart matchning, förslagsvis genom "en ingång" för både arbetsgivare och elever. Här ska finnas tydlig handledning och tydliga förväntningar både på arbetsplatsen och på eleven.
- ❖ Att väl dimensionerade elevhjälpsteam med elevkoordinatorer ska finnas, för att möta elever med psykisk ohälsa.
- ❖ Att skolsäkerheten ska stärkas med skalskydd, låsta dörrar samt möjlighet till trygghetskameror.

KULTUR OCH FRITID

Ett rikt idrotts- och kulturliv med starkt föreningsliv bidrar till livskvalitet, trygghet och sammanhållning och skapar möten mellan generationer och kulturer.

Örebro har stora tillgångar med sitt Kulturkvarter, konserthus, friluftsliv och föreningsliv, inte minst genom Föreningarnas hus som från början var en kristdemokratisk idé. Samtidigt behöver fler barn och unga få möjlighet att delta i aktiviteter. Ekonomi, avstånd eller brist på information ska inte vara hinder för att få vara med i gemenskapen. Därför är Fritidskortet en viktig möjlighet för fler barn att ta del av aktiviteter.

Kommunens stöd ska utformas så att det ger bredd, kvalitet och likvärdiga villkor. Både breddidrotten och kulturverksamheter med låg tröskel är viktiga. För många barn är fotbollsplanen, stallet, replokalen, danssalen eller scoutstugan den första plats där man känner tillhörighet, ansvar och stolthet.

Vi vill se ett ökat fokus på elitidrotten genom både ett *Idrottsråd* och *"En ingång"* hos Kultur- och fritidsförvaltningen. Här ska finnas särskild kompetens och god service, för att underlätta för klubbarna exempelvis vid cuper, tillgång till sov-salar i skolor, samordning av hallar osv. Idrottens samhällsekonomiska nytta är ovärderlig.

Vi vill att kulturen ska vara en kraft för gemenskap och inkludering. Därför behöver samarbetet utvecklas med studieförbund, kulturskola och fria aktörer. Kultur ska inte vara något för några få, utan finnas nära människor i hela kommunen.

Efterfrågan kopplad till kultur och fritid kontra utbudet har en längre tid varit i obalans. Vi anser att det, trots nuvarande demografiska utmaning, är viktigt att inte effektivisera inom detta verksamhetsområde. Vi tror det nu är möjligt att komma i balans mellan utbud och efterfrågan så att alla får en chans att bli en del av en större gemenskap.

VI VILL

- ❖ Att ett fullskaligt Gymnastikens hus utreds gällande plats och utformning, och därefter byggs.
- ❖ Att Kulturskolan breddar sitt samarbete med Studieförbunden och fria aktörer, för att utöka den totala potentialen inom musik och kultur.
- ❖ Att kultur, idrott och friluftsliv används som verktyg för integration och folkhälsa.

- ❖ Att både bredd- och elitidrott satsas på, där Eyraområdet bidrar till helt nya möjligheter.
- ❖ Att ett *Idrottsråd* inrättas, där klubbarna tillsammans med universitet, näringslivet och kommunen samspelar för att åter göra Örebro till en idrottsstad värd namnet.
- ❖ Att "En ingång" ska finnas med speciell kompetens för klubbarna hos Kultur- och Fritidsförvaltningen för att underlätta samordning exempelvis vid större tävlingar, cuper, behov av sovsalar på skolor och samordning av halltider.
- ❖ Att motionsspår i de mindre tätorterna ges samma förutsättningar som centralt belägna.
- ❖ Att stödet till landsbygdens föreningsliv och aktiviteter stärks.

DET HÄLSOSAMMA ÅLDРАНDET

Människovärdet beror inte på ålder eller förmåga. Åldrandet är ett naturligt flöde från den dag vi föds och när vi väl pensioneras återstår kanske upp till 30–40 år av livet.

Livserfarenhet och seniorekraft innebär ett stabilare och socialt tryggt samhälle för alla generationer. Existentiella behov såsom meningsfullhet och gemenskap, att tillhöra ett sammanhang, känna hopp och framtidstro, det är avgörande för vår hälsa, särskilt då åldrandet begränsar oss.

Därför ska vi ge möjlighet att åldras på ett tryggt, hälsosamt och värdigt sätt. Om vårdbehov uppkommer ska service, vård och omsorg vara tillgänglig och ges utifrån en helhetssyn på den enskilde. Respekt, integritet och självbestämmande måste genomsyra förhållningssättet. För oss är valfriheten grundläggande.

En stor utmaning framåt är att alltför få väljer att jobba inom äldreomsorgen. Därför vill vi starta ett aktivt och innovativt arbete för att inspirera fler unga. Ett exempel är *Ung Omsorg*, en modell som allt fler kommuner använder, där unga erbjuds timanställning för att skapa guldkant åt de äldre. Vi vill också ge medarbetare större ansvar genom självstyrande enheter över begränsad geografisk yta och avlasta utbildad vårdpersonal från städ och service. Det ger bättre arbetsmiljö,

högre status i yrket, positiv social kontroll och färre besökare i hemmet.

Ofrivillig ensamhet är ett växande problem. Därför behövs fler mötesplatser, mer samarbete med civilsamhället och fler Trygghetsboenden med matservering och aktiviteter.

VI VILL

- ❖ Att äldreomsorgen ska vara värderingsdriven med respektfullt bemötande där kunden sätts i första hand, för att säkerställa en god och patientsäker vård och omvårdnad.
- ❖ Att Örebro kommun kan erbjuda fler trygghetsboende.
- ❖ Att kontinuiteten inom hemtjänsten förbättras, med färre olika personer som besöker en person i hemmet.
- ❖ Att personalen inom vård och omsorg har rätt kompetens och tillräckliga språkkunskaper. Därför vill vi se en intern aktiv utbildningsorganisation med språkkombud.

- ❖ Att *Ung Omsorg* införs som modell för att öka kontakten mellan generationer och sänka trösklar till vårddyrket.
- ❖ Att personalen kontrolleras varje år mot belastningsregistret, när lagstöd finns.
- ❖ Att tillgång till luftkonditionering och internet på vård- och omsorgsboenden säkerställs.
- ❖ Att en handlingsplan mot ofrivillig ensamhet tas fram i samarbete med civilsamhället.
- ❖ Att modeller som "skolmorfar/farmor" utvecklas, där fler seniorer i skolan ger ökad trygghet åt både elever och personal, samt skapar meningsfull sysselsättning för senioren.
- ❖ Att satsningar görs på välfärdsteknik, digital omsorg och innovationer för ett mer självständigt liv.
- ❖ Att stödet till anhängigvårdare stärks genom mer avlösning och flexibla stödinsatser, samt inrätta fler gästlägenheter kopplat till Anhörigcentrum.
- ❖ Att kultur- och friluftsför aktiviteter samt olika former av fysisk aktivitet garanteras för de äldre som inte själva kan ta sig till aktiviteter.
- ❖ Att mötesplatser mellan generationer skapas, exempelvis liknande det senior- och studentboende som Svenska kyrkan byggt i Almby.
- ❖ Att äldreboenden på landsbygden värnas, exempelvis återstarta Ölmbrogården där småskaligheten, tillgång till utvistelse i den gröna omgivningen med smådjur och närhet till förskola-skola, ökar attraktiviteten för både boende och personal.
- ❖ Att aktivitetssamordnare och seniorlotsar ska finnas för både landsbygd och tätort, i synnerhet de stora bostadsområdena.
- ❖ Att Seniorfestivalen och Sommarvistelse återskapas (åka på minisemester) för 80 plus oavsett om man har hemtjänst eller inte.
- ❖ Att valfriheten inom vård- och omsorg värnas, genom LOV – lagen om valfrihet. Med fördel ser vi idéburna organisationer som utförare.

SOCIALT ANSVAR

För att vända den oroande trenden i Sverige och Örebro med våldspiralspiral, gängkriminalitet och rekrytering av allt yngre, behöver flera åtgärder vidtas.

Regeringen har utarbetat nya lagar och tillämpningar för att stävja denna utveckling och Örebro kommun har redan ett arbete mot bidragsfusk och välfärds-kriminalitet som ska fortsätta. Här krävs uthållighet.

Nya Socialtjänstlagen bygger på förebyggande arbete, sänka trösklar och öka tillgängligheten. Vi ska ha en väl utbyggd "kedja" av lösningar och stöd för barn i riskzon, familjer i kris, personer med missbruk eller hemlöshet. Unga som befinner sig nära kriminalitet måste mötas av vuxna som orkar agera.

Idéburna aktörer är oerhört viktiga. Inte minst när det gäller arbetet mot hemlöshet.

VI VILL

- ❖ Att när barns hemmiljö kräver Socialtjänstens ingripande, ska stöd i hemmet ges i så stor grad som möjligt. När det inte räcker ska familjehem erbjudas med hög kvalitet.

- ❖ Att samarbete och ekonomiska bidrag till ideella sociala organisationer ökas. Särskilt gällande psykisk ohälsa, arbetsintegrerade insatser och att motverka ofrivillig ensamhet.

- ❖ Att *Nollvisionen mot hemlöshet* ska bli verkstad, inte som nu en pappersprodukt.

- ❖ Att *Bostad först* ska byggas ut med fler lägenheter och stöd-jare.

- ❖ Att det förebyggande arbetet stärks mot kriminalitet och gängrekrytering, med stöd av regeringens verktyglåda.

- ❖ Att samarbetet mellan socialtjänst, skola och polis ökar, och att verka för att sekretesslagstiftningen ses över.

- ❖ Att Sociala företag och IOP:er (idéburet offentligt partnerskap) ska ges större utrymme.

FUNKA OLIKA – PERSONER MED FUNKTIONSvariationer

Kristdemokraterna står för en människosyn som utgår från det unika och okränkbara värdet. Utifrån sina egna villkor ska alla ha rätt till delaktighet i samhället med så jämlika levnadsvillkor som är möjliga att uppnå.

De som har rätt till *Daglig verksamhet* ska ha möjlighet att utföra den inom offentlig regi eller på extern eller företagsansluten plats. Sociala företag kan vara en viktig modell för målgruppen och ett komplement till arbetsmarknadsåtgärder, i nära samverkan med både kommunens behov och näringslivet för att undvika osund konkurrens.

Grupp- och servicebostäder måste byggas i takt med behoven. Örebro har en tradition att ge fler bostadsbeslut för gruppboende än serviceboende, trots att det för många passar bättre med serviceboende. Detta behöver ses över och anpassas. Kulturupplevelser i samarbete med civilsamhället ska utvecklas och säkras upp.

Kultur- och fritidsaktiviteter är extra värdefulla för målgruppens psykiska och fysiska välmående.

VI VILL

- ❖ Att Örebro kommun möjliggör anpassade anställningar för personer med olika typer av funktionsvariationer.
- ❖ Att boendeformerna ska vara fräscha, ändamålsenliga och byggas i takt med behoven.

- ❖ Att daglig verksamhet i högre grad ska kunna förläggas på externa och företagsanslutna platser, exempelvis genom att skapa team med kommunala handledare som följer med för att avlasta företaget/arbetsplatsen.
- ❖ Att socialt företagande ges möjlighet som komplement till arbetsmarknadsåtgärder och daglig verksamhet för målgruppen.
- ❖ Att kommunen inrättar en permanent funktion med ansvar för att samordna och utveckla arbetet med teckenspråksfrågor.
- ❖ Att valfriheten och delaktigheten inom funktionsstödet stärks genom LOV.
- ❖ Att lokaler som blir lediga (exempelvis när förskolor läggs ner) kan erbjudas Funktionsstödsnämnden.

SAMHÄLLSBYGGNAD OCH SAMHÄLLSPLANERING

Örebro ska vara en trygg och attraktiv kommun att leva i, där invånarna känner delaktighet i beslutsprocesser kring skapandet av sina närmiljöer. Samhällsplaneringen ska främja folkhälsa, trygghet, estetik och funktion.

Kristdemokraterna vill bygga en familjevänlig kommun med småstadens attraktivitet och en levande landsbygd med mindre tätorter och byar där trädgårdsstäder utvecklas och familjer får leva i samklang med natur, djur och odling. Samtidigt ska Örebro stad pulsera av möten och arbetsplatser, turism, butiker och restauranger, handel, nöjen, kultur och fritid.

Kommunens stadsplanering ska förena och brygga över gränser mellan människor och bostadsområden. Tysta rofyllda platser – en slags själens infrastruktur – ska bevaras med parker, grönområden och naturreservat.

Samtidigt måste kommunen ta tag i den växande underhållsskulden inom gator, belysning, VA och konstruktionsbyggnader, för att inte vältra över kostnader på kommande generationer.

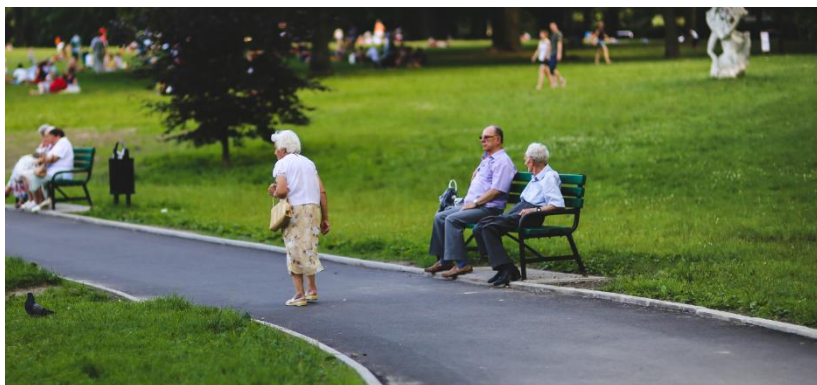
Vi behöver fler företag som producerar och tillverkar. Hittills har Örebro lockat många logistikföretag. Det är bra, men de är

ytkrävande och tar värdefull verksamhetsmark i anspråk.

VI VILL

- ❖ Att ett särskilt långsiktigt investeringsprogram för vatten, belysning, vägar och konstruktionsbyggnader tas fram för att komma i kapp med underhållsbehov och säkra systemen för framtiden.
- ❖ Att Örebro flygplats fortsatt får stöd i sin viktiga roll för hela regionens tillväxt.
- ❖ Att parkeringstillstånd för medarbetare inom hemsjukvård och hemtjänst tas fram skyndsamt.
- ❖ Bromsa utvidgningen av parkeringszoon 3.
- ❖ Återinföra den lägre parkeringsavgiften i centrum de två första timmarna, vilket är gynnsamt för cityhandeln och förenklar för medborgarna, samt se över parkeringsavgiften på söndagar som exempelvis drabbat kyrkobesökare.

- ❖ Att planering görs för fler villatomter, småhusområden och trädgårdsstäder där det är lämpligt.
- ❖ Möjliggöra stadsnära odling för privatpersoner.
- ❖ Att en särskild plan för besöksnäringen tas fram för att locka fler turister, gäster och mötesdeltagare.
- ❖ Att ställplatser skapas för husbilar i första hand i centrala lägen, exempelvis på Karolinska skolans skolgård sommartid. Alnängarna är en annan tänkbar plats.
- ❖ Att Å-stråket utvecklas som en grön pulsåder för alla sinnen, från Lindbacka och Karlslund, förbi Kulturkvarteret, Slottet och Läns museet, via Stadsparken och Wadköping ut mot Alnängarna, Naturens hus, Rynningeviken och Hjälmarren.
- ❖ Att Örebro som sjöstad utvecklas, genom fler strandnära tomter och att Hjälmarren i möjligaste mån tillgängliggörs som besöksmål.
- ❖ Stärka den upplevda säkerheten mellan oskyddade trafikanter och biltrafik.
- ❖ Att ett kapell flyttas till Wadköping för att ta tillvara den frikyrkliga historien i bygden och som kan användas för bröllop, dop mm.
- ❖ Att projektet *Smart och säker stad* fortsätter med AI, energidelning, datalagring och innovativa arbetsätt.

EN LEVANDE LANDSBYGD

Hela Örebro kommun ska leva. Landsbygden är en viktig del av vår identitet, vår beredskap och vår ekonomi.

Många söker ett liv nära naturen och bär på drömmar om småskaligt jordbruk, djurhållning och odlande. Kommunen ska stödja entreprenörskap, lantbruk, föreningsliv och människor som lever och verkar utanför vår centralort.

Därför behöver service, infrastruktur, kommunikationer och föreningsliv få bättre förutsättningar. Landsbygden ska inte ses som ett särintresse utan som en självklar del av kommunens utveckling.

De gröna näringarna är också viktiga för livsmedelsförsörjning, beredskap och hållbarhet. Kommunen ska föra aktiv dialog med lantbruket och göra det lättare för mindre producenter att delta i upphandlingar.

VI VILL

❖ Att service i mindre tätorter och byar ökar, samt verka för en kollektivtrafik som gör att människor i och nära de mindre tätorterna kan pendla till centralorten.

- ❖ Att kommunens upphandlingar möjliggör för småodlare att erbjuda sina grödor.
- ❖ Att naturturismen, friluftsliv, cykel- och vandringsleder ska fortsätta utvecklas, särskilt i Kilsbergen, runt Hjälmaran och exempelvis vid Sottern.
- ❖ Att Kvinnersta ska utvecklas som grönt kluster med naturnära boendemiljöer där potentialen för stråket Ölmbrotorp, Dylta och Ervalla inkluderas.
- ❖ Att jordbruksmark och verksamhet för matproduktion prioriteras med slopat krav på ekologisk odling på mark som bönder arrenderar av kommunen.
- ❖ Att landsbygdsutveckling möjliggörs genom att föreningar kan ansöka om finansierade uppdrag från kommunen.
- ❖ Att tvingande anslutning till kommunala vatten- och avloppsanläggningar tas bort i de fall privatpersoner har väl fungerande egna anläggningar.

RESPEKT FÖR DET NYA LANDET

Örebro ska välkomna nyanlända att bli en del av vårt hem!

En smidig och effektiv integration ska från första stund ta tillvara drivkraften hos nyanlända, genom att lära sig svenska och bli anställningsbara eller starta eget företag. Det är särskilt angeläget att genom samhällsorientering informera om - och ställa krav på efterlevnad av lagar och regler, demokrati, normer och värderingar.

Örebro kommun har stort behov av arbetskraft, särskilt inom vård och omsorg, hantverksyrken och även inom teknikintensiva branscher. Varje person med förmåga ska ha någonstans att gå klockan åtta på morgonen - till arbete, utbildning eller samhällsnyttig sysselsättning. Vi ställer oss därför helt bakom 100% aktivitetskrav för att få ekonomiskt bistånd.

I samverkan med civilsamhället ska olika modeller uppmuntras och stödjas som underlättar gemenskap, lära sig svenska och lotsas in i föreningsliv och arbete, exempelvis genom att bli flyktingfadder. Här är studieförbunden särskilt viktiga.

Fritidskortet ska användas som ett redskap för att få fler barn, särskilt i utsatta områden, in i aktivitet och gemenskap.

VI VILL

- ❖ Att nysvenskar vägleds från dag ett, mot egen försörjning genom utbildning, arbetsmarknadsinsatser och aktiviteter.
- ❖ Att SFI reformeras och effektiviseras med alternativa spår direkt till arbete för dem som har lång väg till full språknivå
- ❖ Att civilsamhället används som en motor för gemenskap och integration, exempelvis genom modeller såsom flyktingfadder
- ❖ Att språkkrav och språktester införs inom vård och omsorg, samt inom barnomsorgen.
- ❖ Att affärsidéer tas tillvara hos nyanlända och utrikesfödda.
- ❖ Att det Interreligiösa rådet används för konstruktiv idéutbyte kring mottagande av nyanlända, förebygga klyftor och samhällsintroduktion.

MILJÖ OCH KLIMAT

Vi ska ta ansvar för kommande generationer. Miljöpolitiken måste vara långsiktig, realistisk och vila på förvaltarskapstanken.

Örebro ska utvecklas hållbart – ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Det handlar inte om att ställa människa mot natur, eller stad mot landsbygd, utan att ta ett klokt ansvar för helheten.

Kommunen ska fortsätta arbetet för fossilfri energi, klimatanpassning och biologisk mångfald. Samtidigt måste miljöpolitiken utformas så att den fungerar i människors vardag och tar hänsyn till både landsbygdens och stadens behov, inte som symbolpolitik. Människor ska känna att omställningen är möjlig och rimlig, inte att den gör livet svårare utan att ge resultat.

Vi behöver arbeta för kolsänkor genom varsamt skogsbruk, återställa våtmarker där det är lämpligt, skapa fler gröna ytor samt öka trädplantering och biologisk mångfald som förebygger extremväder, torka och skyfall. Grönska och möjlighet till odling av ätbart i stadsmiljön är inte bara en estetisk fråga utan också en fråga om hälsa, temperaturutjämning och klimatanpassning, men också för tider av kris och krig.

Kommunen behöver skärpa upp livsmedelsförsörjningen och långsiktigt säkra tillgång till dricksvatten. Beredskap och hållbarhet hör

ihop. Därför är det viktigt att inte i onödan bygga bort jordbruksmark samt föra en nära dialog med lantbruket och andra markägare.

VI VILL

- ❖ Att fler gröna ytor, trädplantering och ekosystemtjänster utvecklas där det är lämpligt i staden och i de mindre tätorterna.
- ❖ Att arbetet med att bevara biologisk mångfald fortsätter för att värna viktiga naturmiljöer.
- ❖ Att Klimatstrategin efterlevs och utvärderas löpande.
- ❖ Se till att inte asfaltsbelägga alla ytor så att dagvatten kan rinna undan.
- ❖ Att kolsänkor värnas genom varsamt skogsbruk och där det är lämpligt att återställa och till skapa våtmarker.
- ❖ Att en hållbar utveckling sker men inte på bekostnad av tillväxt, innovation och ekonomiskt ansvar.

❖ Att cirkulärt återbruk av exempelvis byggmaterial och inredning möjliggörs. Med fördel ska civilsamhällets organisationer bjudas in att sköta detta.

❖ Att *sociala lån, gröna lån och obligationer* prioriteras, när kommunkoncernen behöver utöka lån.

Handlingsprogram 2026-2030

ÖREBRO